

*Handläggare:
Håkan Lindberg
Hendry Andersson*

Landstingsstyrelsen

Införande av Rakel-system inom Stockholms läns landsting

Ärendet

Landstingsstyrelsens förvaltning föreslår att landstinget ansöker om anslutning till radiokommunikationssystemet Rakel och att införande påbörjas under 2009 för ambulansverksamheten och Karolinska Universitetssjukhuset.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att Stockholms läns landsting ansöker om anslutning till Rakel-systemet

att uppdra åt landstingsstyrelsen att ansvara för Rakel-systemet

Under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut föreslås landstingsstyrelsen för egen del besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att genomföra införande av Rakel-systemet i landstinget och i samverkan med HSN-förvaltningen införa Rakel-systemet i ambulansverksamheten

att uppdra åt landstingsdirektören att utforma förslag till förvaltningslösning och organisation för Rakel-systemet

att uppdra åt Locum AB att utreda behovet av utökad inomhustäckning för akutsjukhusen

att kostnader för 2009 tas inom ramen för LSF ordinarie budget samt att projektmedel för införande söks hos KBM/MSB

att beakta kostnader för delprojekt steg 2 om investering ca 12 mkr och ca 6 mkr i avgifter, kapital- och driftkostnader i samband med landstingets budget för år 2010

Bilagor

1. Förslag till stegindelning
2. Investeringskalkyl och avskrivningsplan Rakel-systemet

att beakta kostnader för Rakel-systemets införande, abonnemang och drift inom ramen för landstingets budget fr o m 2011

Förvaltningens synpunkter

Bakgrund

En övergång från analoga till digitala nät pågår inom Europa vilket berör samhällets samtliga användarorganisationer för krishantering. Riksdagen fattade beslut om en ändring i lagen (2003:289) om elektronisk kommunikation. Ändringen gör det möjligt att utöka den krets av användare som är berättigad att ansluta sig till Rakel-systemet.

Rakel (Radiokommunikation för effektiv ledning) är ett gemensamt robust digitalt radiokommunikationssystem för myndigheter i samhället. Grundkravet för att en verksamhet ska kunna anslutas är att den behövs för att tillgodose allmän ordning, säkerhet eller hälsa och att ansvaret är reglerat i en författning. Det gäller till exempel lagen om skydd mot olyckor, lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt hälso- och sjukvårdslagen. Regeringen ansluter samtliga statliga myndigheter med särskilt ansvar för krisberedskap. Idag kan många av dessa organisationer inte kommunicera med varandra på ett tillfredställande och säkert sätt, bland annat på grund av att de använder olika analoga radiosystem som också kan avlyssnas av obehöriga. Det nya digitala kommunikationssystemet Rakel tillför och medger full sekretess mellan samhällets aktörer inom krishanteringsområdet.

Frågan om ett gemensamt radiokommunikationssystem för aktörerna i krishanteringssystemet har utretts i mer än tio år. Den 10 juni 2002 tillsatte regeringen den kommitté vars arbete resulterat i det som nu har blivit Rakelsystemet.

Krisberedskapsmyndigheten (KBM) (fr o m 1 januari 2009 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap - MSB) ansvarar bland annat för att bygga ut, förvalta och utveckla systemet i samarbete med användarorganisationerna. Utbyggnaden påbörjades under våren 2005 och beräknas vara avslutad år 2011. I de första tre etapperna täcks samtliga kärnkraftslän samt de tre storstadslänen. Stockholms län ingår i etapp 2.

För närvarande används rakelsystemet inom Polisen, Kriminalvården, MSB, Kustbevakningen, Regeringskansliet, Räddningsverket och Strålsäkerhetsmyndigheten. Ytterligare myndigheter som har visat intresse för en anslutning eller som redan har påbörjat en anslutningsprocess till Rakel är Försvarsmakten, Försäkringskassan, Luftfartsstyrelsen, Sjöfartsverket, Socialstyrelsen, Svenska Kraftnät, Tullverket och Vägverket. Landstingen i Sörmland, Uppsala och Kalmar har påbörjat arbetet med införandet av Rakel.

Räddningsverket (SRV) tecknade under 2005 ramavtal för mobilstationer för Rakelsystemet. Upphandlingen genomfördes i samarbete med representanter från Rikspolisstyrelsen, Kustbevakningen, ambulans och akutsjukvården, kommunal räddningstjänst, Sveriges Kommuner och Landsting samt KBM. Avtalen kan nyttjas av statliga myndigheter, landstingen och de kommuner som deltagit i upphandlingen. En förnyad upphandling pågår.

Rakelsystemets utrustning och abonnemang måste av nationella säkerhets-skäl ägas av myndigheten landstinget. Kontrakterade aktörer inom bl. a. ambulanssjukvården får genom avtal tillstånd att använda utrustningen under aktuell avtalsperiod.

Den nya patientdatalagstiftningen som trädde i kraft år 2008 ställer utökade krav på sekretessskydd vid öppen kommunikation. I Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2008:14) om *Informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården* ställs bl a krav på att information om en patient endast är åtkomlig och användbar för den som är behörig och att obehöriga inte ska kunna ta del av patientuppgifter.

Genomförd förstudie

En förstudie genomfördes under 2006 med syfte att inventera behovet av Rakel i Stockholms läns landsting. Intervjuer har gjorts med ett 25-tal företrädare för landstingets förvaltningar och bolag. Förstudiens slutsatser presenterades i april 2007. Sammanfattningsvis anger förstudien att ambulanssjukvården och prioriterings- och dirigeringsfunktionen (SOS Alarm) är givna användare av Rakel i ett första skede, d.v.s. aktörer för den dagliga sjukvården. Regional katastrofmedicinsk ledning (RKML), jourhavande tjänsteman, krisledningsnämnden med tjänstemannastab och koncernsäkerhetsorganisationen är andra viktiga presumtiva användare. Inom akutsjukhusen kan systemet användas av framför allt akutmottagningar, säkerhetsfunktionerna och katastrofledningsgrupper. I en förlängning är det tänkbart att använda systemet även inom primärvården vid hembesök samt inom avancerad sjukvård i hemmet, (ASIH) och SAH, därutöver kan Rakel även användas för landstingets fastighetservice.

Införande av Rakel i SLL

Efter förstudien har en arbetsgrupp bestående av representanter från Lsf/REK, Lsf/Koncernsäkerhet, Lsf/IT och HSN-förvaltningen bildats med uppdrag från koncernledningen att ta fram underlag för beslut om införande av Rakel i SLL. Arbetsgruppen förordar ett stegvis införande av Rakel i SLL där hela ambulanssjukvården och säkerhetsorganisationen på Karolinska Universitetssjukhuset ingår i ett första steg. SLLs leverantör av prio-

riterings- och dirigerings-tjänsten (SOS Alarm) ansvarar inom ramen för sitt uppdrag för införande av Rakel.

Projekt för genomförande

Arbetsgruppen föreslår att införandet av Rakel i SLL organiseras i projektform med landstingsdirektören som projektägare.

Projektet bör organiseras i tre steg enligt förslag i bilaga 1. Målet för projektets första steg är att genomföra provdrift i två enheter inom ambulanssjukvården under andra halvåret 2009. För steg 2 är målet att systemet skall vara fullt utbyggt och i drift inom hela ambulanssjukvården, jourhavande tjänstemannafunktionen, regionala katastrofmedicinska ledningen (RKML), krisledningsnämnden och akutsjukhusens krisledningsfunktioner under 2010-11. Efter utvärdering av stegen 1 och 2 påbörjas steg 3.

Ett särskilt delprojekt genomförs under 2009 som innebär att Rakel införs inom säkerhetsorganisationen vid Karolinska Universitetssjukhuset. Inom ramen för detta delprojekt föreslås att Locum får i uppdrag att utreda frågan om behov av ytterligare åtgärder för inomhustäckning på Karolinska Universitetssjukhuset. Samråd har skett med Locum om uppdraget.

Ekonomi

Staten ansvarar för utbyggnad av infrastrukturen. Regeringen har fastställt abonnemangsvygiften för kommuner och landsting till 8 700 kronor per år och abonnemang för år 2008-2010 och 9 500 kronor per abonnemang för åren 2011-2012. Regeringen har beslutat om nytt abonnemangssystem med takpris för landsting och kommuner. För SLL är takpriset satt år 2012 till ca 4,6 mkr.

MSB har möjlighet att bevilja kompetensstöd till kommuner och landsting för att underlätta planeringen av införande av Rakel. I myndighetens budget finns 100 mkr. Medel söks hos MSB när politiskt beslut om landstingets anslutning till Rakelsystemet har tagits.

Kontrakterad leverantör av prioriterings- och dirigerings-tjänst (SOS Alarm) kommer att anpassa sin nya teknikplattform för Rakel.

Beräknade kostnader

Den beräknade projektkostnaden för steg 1 (inledande pilotstudie) under 2009 uppgår till ca 1,8 mkr och föreslås finansieras inom LSF-budget för 2009 samt genom särskilda projektmedel från MSB.

Utgående från steg 1 (den första inledande pilotstudien) år 2009 och dess utvärderingsresultat fortsätter projektets införande, steg 2. Ett breddinfö-

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2009-02-24

rande där samtliga berörda verksamheter inom SLL berörs planeras till åren efter 2011. Den totalt beräknade investeringskostnaden för 5-års perioden 2009-2014 uppgår till ca 17,1 mkr samt avgifter, kapital- och driftkostnader med 38,8 mkr.

Investeringen genomförs under år 2009 – 2014 och den totala investeringsvolymen beskrivs i bifogade investeringskalkyl (tab 1).

Tab 1. Totalt beräknade investeringar Rakel-systemet

Investeringsutgifter KSEK	År 2009	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013	År 2014	Totalt
Summa hårdvaruanskaffning inkl projektadministration	2 064	12 070	344	800	800	1 000	17 078

Tab 2. Beräknad avskrivning samt kapital och driftkostnader för Rakel-systemet

Budgetförslag Rakel-systemet	År 2009	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013	År 2014	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018
Investeringsutgift enligt avskrivningsplan	413	2 827	2 896	3 056	3 216	3 003	589	520	360	200
Kapitalkostnad	97	645	528	430	324	220	79	51	26	9
Driftkostnad		2 518	2 979	4 349	5 499	5 796				
Summa	510	5 990	6 403	7 835	9 039	9 019	668	571	386	209

Avskrivnings- och driftkalkylen (tab 2) har upprättats utgående från avskrivningstid om 5 år enligt gällande avskrivningsprinciper samt kalkylränta med 4,7% enligt antaganden från 2008 års budgetanvisningar. Den totala driftkostnaden för åren 2009 till och med 2014 framgår av kalkylen (bilaga 3). De administrativa kostnaderna från och med år 2011 kan behöva beräknas på nytt utgående från beslut om kommande förvaltningsorganisation/uppdraagsorganisation.

Finansieringsprinciper

Projekt- och driftkostnad för den inledande pilotstudien under år 2009 finansieras inom ramen för LSF budget.

Investeringar vid införandet av Rakel-systemet inom säkerhetsorganisationen på Karolinska Universitetssjukhuset finansieras inom ramen för Karolinska Universitetssjukhusets egen budget 2009.

Driftkostnaden föreslås för år 2010 finansieras med tillkommande lands- tingsmedel inom ramen för LSF budget och får beaktas i samband med be- redning av och budgetanvisningar/underlag för år 2010.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2009-02-24

Medelsbehov föreslås för åren 2011 – 2014 beaktas i samband med landstingets kommande års budgetberedningar.

En särskild utredning bör genomföras om var och hur den praktiska driften av Rakelsystemets ska hanteras. Slutlig förvaltningsform föreslås i anslutning till projektutvärderingen. Bland aktuella förvaltningsformer med samlat LSF-uppdrag kan nämnas outsourcing, men det kan också vara aktuellt med driftform som innebär uppdrag för något SLL bolag eller förvaltning.

Samråd

Samråd har skett med HSNf och Locum AB.

Miljökonsekvenser av beslutet

Utrustning som anskaffas följer landstingets upphandlingspolicy såväl som miljökrav för elektronik.

Mona Boström
Landstingsdirektör

Anders Nyström
Administrativ direktör